Handreiking

Circulair inrichten in de praktijk en duurzame waarde toevoegen aan de werkomgeving

Aanleiding

We hebben veel enthousiaste reacties ontvangen op onze kennissessie ‘Duurzame ontwikkelingen in de praktijk’. Tegelijkertijd hebben we gemerkt dat er nog veel vragen bestaan over circulair inrichten. Met deze handreiking zetten we de highlights van de kennissessie op een rij: we nemen je mee in de filosofie van Vepa en maken de vertaling van theorie naar de praktijk aan de hand van recente voorbeelden.

Deze handreiking bestaat uit 5 delen:

- Deel 1 Duurzaamheid en circulariteit - pagina 3
- Deel 2: Vepa en duurzaamheid - pagina 5
- Deel 3: Vepa en circulair inrichten - pagina 8
- Deel 4: Refurbishen? Jazeker! - pagina 16
- Deel 5: Praktijkvoorbeelden - pagina 18

Deel 1

Duurzaamheid en circulariteit

Nederland wil in 2050 een circulaire economie hebben. Een economie waarin zoveel mogelijk duurzame hernieuwbare grondstoffen worden gebruikt, producten en grondstoffen worden hergebruikt en waarin afval niet bestaat.

Voordat we ingaan op onze visie op circulair inrichten, geven we eerst een korte toelichting op duurzaamheid en circulariteit. De termen worden regelmatig door elkaar heen gebruikt en dat is niet helemaal juist.

Duurzaamheid heeft in de brede zin betrekking op het effect van een product of handeling op mens, planeet en economie. Circulariteit richt zich vooral op het sluiten van grondstofkringlopen en het zo lang mogelijk hergebruiken van grondstoffen, materialen en producten wetende dat afval op enig moment gaat ontstaan.

Het hiernaast getoonde butterfly-model van Ellen MacArthur illustreert hoe we aan de hand van R-strategieën (recycle, reuse, refurbish, etc.) de grondstoffenconsumptie kunnen optimaliseren. De rechterhelft gaat over het zolang mogelijk uitstellen van negatieve effecten zoals fossiele brandstoffen, kunststoffen en metalen; de linkerhelft gaat over organische materialen als hout, voedsel en water die worden opgenomen in het ecosysteem en opnieuw worden voortgebracht.

Value hill

De value hill is een bekend model waarmee je je bedrijfsactiviteiten kunt plaatsen in een circulaire economie. Het is de uitdaging om zo lang en hoog mogelijk op de 'value hill' te blijven en dus de levensduur maximaal te verlengen. Vepa doet dat door zich toe te leggen op de categorie Circulair Ontwerp.

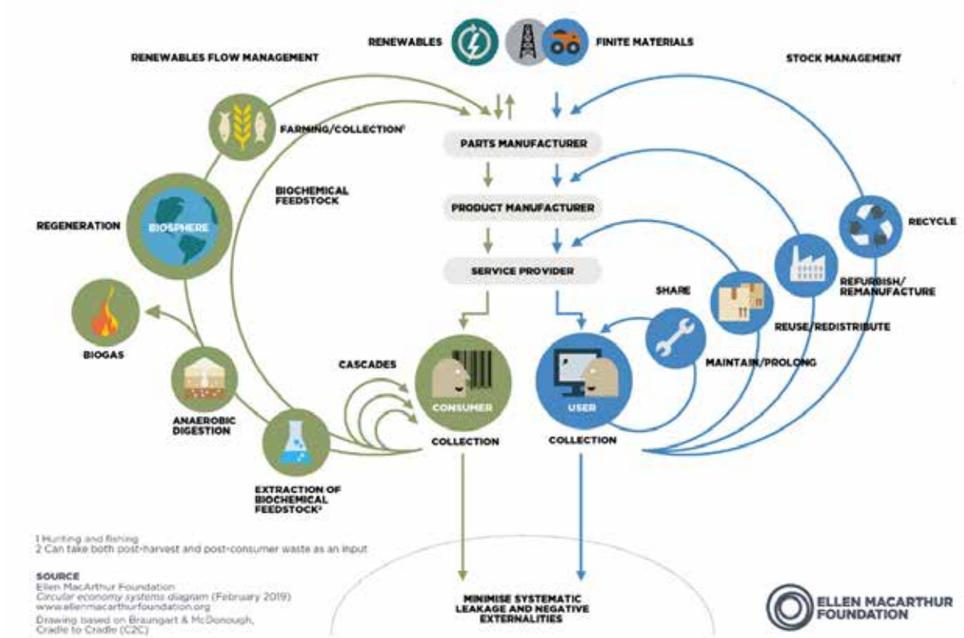

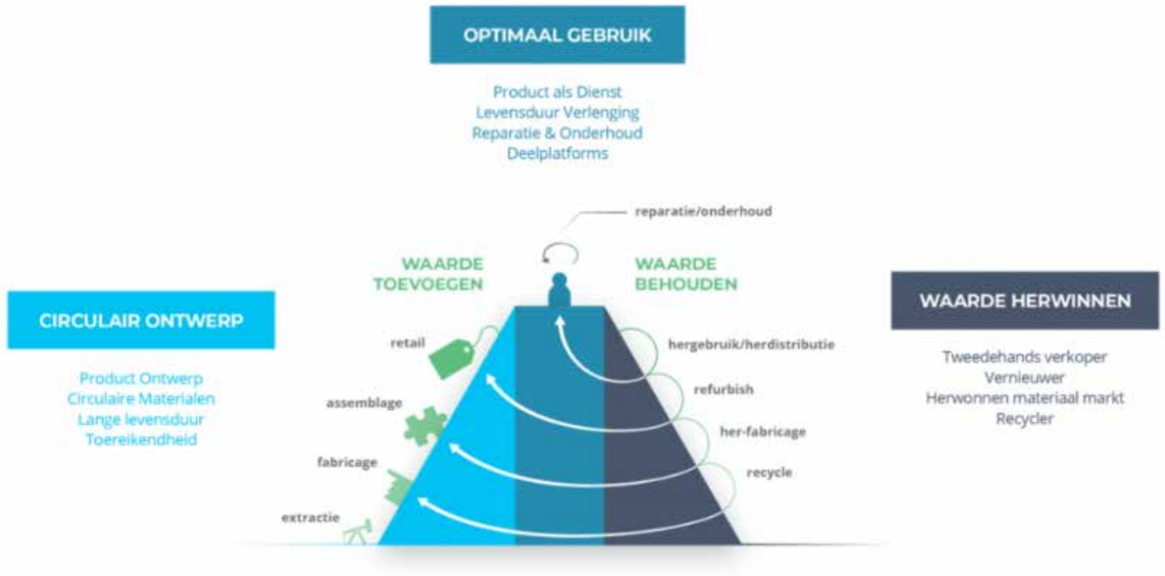

Deel 2

Vepa en duurzaamheid

Deel 2: Vepa en duurzaamheid

Ons verhaal begint in 1951 met de productie van meubilair in onze fabrieken in Hoogeveen en Emmen.

Vanaf het begin dus al duurzaam door lokale productie, dichtbij de afzetmarkt en van belang voor de regionale arbeidsmarkt. Sindsdien hebben onze duurzame keuzes de ontwikkeling van producent en leverancier naar circulair dienstverlener mogelijk gemaakt. We kiezen niet altijd de makkelijkste weg, de snelste oplossing of de meest winstgevende optie. Dat betekent bijvoorbeeld dat we er ook bewust voor hebben gekozen om onze productie niet te verhuizen naar lagelonenlanden, maar juist verder te investeren in onze mensen, productielocaties en ons Circulair Centrum voor tweedehands en gerefurbisht meubilair.

Waar we voor staan:

- We zijn een van origine Nederlands familiebedrijf waar continuïteit boven winst gaat.
- We maken alles in onze eigen fabrieken en Circulair Centrum in Emmen, Hoogeveen en Telford.
- 82% van ons personeel is in vaste dienst en onze medewerkers delen mee in de winst.
- We voelen ons maatschappelijk verantwoordelijk voor onze medewerkers, maar ook voor anderen buiten ons bedrijf.
- We bieden leerplekken aan voor leerlingen die anders niet snel een stageplaats kunnen vinden.
- We besteden geen productie uit tegen lagere lonen elders in de wereld.
- We hebben een duurzame productie waarover we eerlijk zijn naar de buitenwereld.
- We hebben bijna geen afval; onze ontwerpen zijn circulair en we zetten vol in op innovatie. Van ons restmateriaal maken we nieuwe producten.
- We kopen onze grondstoffen enkel lokaal en in West-Europa.
- We hebben aandacht voor vitaliteit en duurzame inzetbaarheid.

Een oneindig herbruikbare stoel

Ken je de Hemp-stoel al?

De kuip is gemaakt van uniek biomateriaal van hennep en hars die beide volledig biologisch, plantaardig en recyclebaar zijn. De stoel past daarmee precies in de linkerhelft van het butterflymodel. De onderstellen zijn gemaakt van gecertificeerd hout of recyclebaar staal. Met de productie van de stoel wordt meer CO_2 opgenomen dan uitgestoten. De stoelen zijn daarnaast zo ontworpen dat onderdelen eenvoudig te scheiden zijn en materialen eindeloos herbruikbaar.

Het materiaal van stoelencollectie Hemp werd op 19 mei 2021 bekroond tot Renewable Material of the Year 2021.

Deel 3

Vepa en circulair inrichten

Deel 3: Vepa en circulair inrichten

Circulair inrichten betekent voor ons dat we waarde toevoegen aan de werkomgeving.

Dat doen we in eerste instantie door zo lang mogelijk gebruik te maken van bestaand meubilair op productniveau.

Circulair centrum

Als dat niet meer mogelijk is, kijken we naar hergebruik van afzonderlijke onderdelen en grondstoffen. Alle circulaire interventies voeren we op een duurzame wijze uit door lokale productiefaciliteiten en arbeid in de regio te behouden.

Anno 2023 beschikken we niet alleen over drie duurzame productielocaties, maar wordt het hart van de organisatie gevormd door het Circulair Centrum in Emmen. De ruim 10.000 m2 gebruiken we voor:

- Opslag van bestaand meubilair dat we sourcen t.b.v. onze circulaire contracten.
- Opslag van onderdelen die we gebruiken voor het repareren van bestaand meubilair.

Dit betekent dat we ons toeleggen op de volgende R-strategieën van het butterflymodel:

- Repair/levensduurverlening (1)
- Productie van nieuw circulair meubilair (2)
- Innovatie met hernieuwbare grondstoffen (3)
- Benutten afvalstromen (4)
- Refurbishen (herstel van meubilair wanneer het niet meer aan de wensen voldoet, zie deel 4)

1. Repair en levensduurverlenging

(Bureau)stoelen kunnen weer jaren mee na diepte-reiniging en/of een nieuwe stoffering.

In onze eigen stoffeerderij beschikken we over mallen van de meest voorkomende merken stoelen in de Nederlandse markt. Op deze manier kunnen we vrij eenvoudig stoelen voorzien van een nieuwe stoffering.

Uiteraard passen we dit niet alleen toe bij stoelen, maar verlengen we ook de levensduur van kasten, bureaus en tafels door een kleine aanpassing of reparatie van het product.

2. Productie van nieuw circulair meubilair

Alles in eigen beheer

• Modulair assortiment waarmee producten zijn voorbereid op toekomstige aanpassingen.

• Toepassing van hergebruikt (repurposed en recycled) en biobased materiaal.

• Een zo laag mogelijke milieu-impact. Vepa produceert alles in eigen beheer in Nederland en op onze locatie in Telford.

3. Innovatie

Hernieuwbare grondstoffen

Circulariteit gaat hand in hand met innovatie. Door voortdurend energie, tijd en geld te steken in het moderniseren van productiemethoden, vergroening van energie en innovatieve grondstoffen verlagen we de impact van ons bedrijf en de producten die we produceren. De Hemp-stoel is daar een mooi voorbeeld van, zie eerder in deze handreiking.

4. Benutten van afvalstromen

Blue Finn van ziekenhuisafval

Vepa heeft met partners in de zorg een unieke stoel ontwikkeld van operatieafval. De Blue Finn. De zitting en de kuip zijn gemaakt van bluewrap, het materiaal dat veel ziekenhuizen en andere zorginstellingen gebruiken voor het steriel houden van medische instrumenten. De stoel wordt volledig in de regio gemaakt en levert een CO_2– besparing van ongeveer 35% op ten opzichte van virgin kunststof.

De stoel draagt de toepasselijke naam de Blue Finn en is verkrijgbaar als ‘gewone’ stoel, als halfhoge barkruk en als barkruk. Voor iedere stoel wordt zo’n 1.6 kg bluewrap gebruikt.

Wist je dat?
Er bestaat een norm voor circulaire kantoor- en werkomgevingen: de NPR 8313. Vepa is één van de initiatiefnemers van deze norm. De NPR 8313 geeft handreikingen om een circulaire inrichting te realiseren van administratieve ruimten, kantoren en leeromgevingen. Het doel is om te verduidelijken wat een circulair ontwerp is en hoe een circulair ontwerp kan worden bereikt door het toepassen van verschillende ontwerpstrategieën. Wij hebben deze norm vertaald naar een circulair ontwerpkader. Wil je meer weten over deze norm? Of over ons circulair ontwerpkader? Neem gerust contact met ons op.

Circulair inrichten, geen eenvoudige klus

In de praktijk blijkt circulair inrichten geen eenvoudige klus en worden we dikwijls geconfronteerd met de volgende uitdagingen.

→ Concurrerende uitgangspunten

Hergebruik van bestaand meubilair en refurbishment is niet per definitie goedkoper dan nieuw circulair meubilair. Afhankelijk van de hoeveelheid handelingen die nodig zijn voor herinzet, kan hergebruik even zo goed duurder zijn. Daarnaast is het niet zo dat een circulaire inrichting altijd beter is voor het milieu dan een inrichting met nieuw circulair meubilair. De herkomst van second life meubilair is niet altijd te achterhalen. Bovendien geldt ook hier dat de impact van repair en refurbishment groter kan zijn dan nieuw circulair meubilair.

→ Second life vs. eigentijdse kantoorconcepten

In de praktijk wordt een circulaire inrichting vaak in één adem genoemd met 'second life'. Met andere woorden; een circulaire inrichting bestaat enkel en alleen uit hergebruikte (second life) items. Dat kan zolang het inrichtingsplan of beeld van de architect daarop aansluit. Echter, het meubilair dat gebruikt wordt in actuele kantoorconcepten (hybride werken), is nog niet beschikbaar op de markt als second life. Zo zijn zit/sta-bureaus pas enkele jaren verkrijgbaar op de markt en daardoor nog niet als gebruikt beschikbaar.

→ Onze oplossingen: praktijkvoorbeeld Nationale Nederlanden

Circulariteit staat nooit op zichzelf, we moeten altijd rekening houden met het plan van de architect en de mogelijkheden binnen het project. Eén van onze circulaire projecten is de inrichting van de panden van Nationale Nederlanden in Den Haag en Rotterdam.

Nationale Nederlanden

Nationale Nederlanden

Nationale Nederlanden

Bij dit project hadden we naast circulariteit ook te maken met andere afwegingscriteria.

namelijk:
- plan van architect
- programma van eisen
- circulariteit – hergebruik van bestaand
- beste prijs-kwaliteit verhouding
- uitvoerbaarheid in tijd
- milieu-impact

We hebben bij interieurkeuzes steeds gezamenlijk een integrale afweging gemaakt op basis van deze factoren.

Stimuleren hergebruik
Een circulaire inrichting heeft consequenties voor de gebruiker. Immers; misschien kom je wel te zitten aan een bestaand bureau. Wij ondersteunen organisaties bij het creëren van draagvlak. Door onze ruime ervaring weten we inmiddels wat wel/niet werkt. Onze strategie kenmerkt zich door de ‘zien-doet-geloven’ aanpak.

Enkele voorbeelden
- Inrichten van een circulair proeflokaal op een centrale plek in de organisatie.
- Meetbaar maken van behaalde resultaten (besparing CO_2 in termen die tot de verbeelding spreken).
- Kijkje in de keuken bij Vepa; we organiseren rondleidingen en kennissessies in ons Circulair Centrum.

Wat levert het op voor jou of de klant?
Leuk dat circulair inrichten, maar what’s in it for me? Een begrijpelijke vraag. Alle circulaire interventies voeren we binnen onze standaard productieprocessen uit. Het aanpassen van een bureaublad, gaat gewoon mee in de bulkproductie op onze paneel-afdeling. Het herstofferen van een zitting of rug wordt uitgevoerd in onze eigen stoffeerderij. En ga zo maar door.

Het resultaat:
- Efficiency; een lage kostprijs.
- Fabriekskwaliteit; geen knutselwerk, maar A-kwaliteit.
- Aansluiting op gehele Vepa collectie; nieuw of gerefurbished. Alles dat uit onze productielocaties en Circulair Centrum rolt, is voorbereid op toekomstige veranderingen.
- Garantie; uitstekende garantievoorwaarden op de door ons toegevoegde waarde.

Laat je inspireren door dit circulaire project en bekijk het filmpje via de QR-code.

over het project

NN Workspace 2020

Een uniek circulair project! Dat kunnen we de verbouwing bij Nationale-Nederlanden in de kantoorcomplexen Haagse Poort en Delftse Poort wel noemen.

In drie jaar tijd hebben we 18 verdiepingen en ongeveer 37.000 m2 kantoorruimte opnieuw ingericht.

Bij de start van het traject zijn er circulaire ambities geformuleerd voor maximale circulariteit en minimale milieu-impact. We zijn enorm trots op het resultaat. Het grootste gedeelte van de meubels is namelijk hergebruikt of gerefurbished. Hiermee hebben we 2.722 ton afval bespaard en de ecologische voetafdruk met 70 % verkleind. Ook zijn de panden WELL-platinum gecertificeerd, wat de hoogst mogelijke score is voor een gezond gebouw.

Deel 4

Refurbishment? Jazeker!

Haalbaarheidsonderzoek - Castelli DSC 106*

Opdrachtgever:
Datum: donderdag 6 mei 2021
Benodigde tijd: 16 uur
Kostendekking : √ Onderzoekskosten separaat beprijzen

Product
Leverancier: Castelli
Model: DSC 106
Verwacht aantal: 80-120
Proefmodel revitaliseren: Ja

Vraag:
5 Castelli stoelen ontvangen, deze revitaliseren in verschillend opties en kleuren. Graag goed de tijd nemen om een gedegen onderzoek te doen.

Bevindingen:
De verbinding tussen de poot en het alu deel is vastgedraaid vanuit de onderkant van de poot. Deze is niet meer los te krijgen. We kunnen de alu delen dus niet los van de poten overspuiten. De plastic afstandhouders zijn uit het alu deel te krijgen. Het frame is geschroefd, net als de houten schaaldelen. Nieuwe pootbeschermers en glijders zijn te koop.

Basis revitalisatie:
Materiaal inkopen: Glijders

10 min	Demontage	Losschroeven frame + loshalen glijders & pootbeschermers
5 min	Reinigen	Stickers en kauwgom verwijderen
7/2,4 min	Lakken	Blanke lak of Ral 7024
10 min	Monteren	Vastschroeven frame + montage glijders

Optioneel meerwerk/meerprijs

4 min	Nieuwe pootbeschermers	Monteren + inkoop
2 min	Epoxeren frame	Alu-deel + poten
15 min	Rug herstofferen ipv lakken	Snijden, lijmen, stikken, stofferen
15 min	Zitting herstofferen ipv lakken	Snijden, lijmen, stikken, stofferen

let op, bij herstofferen speciale maat polyether inkopen

Belangrijke aandachtspunten:
Schaaldelen zijn gelakt volgens aanvraag. Stoffering proefmodel is in Maglia, prijzen zijn gebasseerd op Gabriel Fusion Breeze (dure stof). Bij epoxy rekening houden met de kleur van de schroeven, zwarte schroeven speciaal inkopen .

Onderzoekskosten revitalisatie:

Revitalisatieprijs per product:

** Zie foto's van het resultaat op een volgende pagina.*

Deel 4: Refurbishment? Jazeker!

In dit deel lichten we één van onze interventies op het gebied van circulariteit uitgebreider toe, namelijk: refurbishment.

Het refurbishen van bestaand meubilair veronderstelt een andere werkwijze dan de levering van nieuw meubilair. Zo is het logistieke component in dit proces veel groter. In het schema hieronder maken we de afzonderlijke stappen inzichtelijk.

Haalbaarheidsonderzoek

Het haalbaarheidsonderzoek vormt een belangrijke stap in het proces. Tijdens dit onderzoek werken we de stappen uit die nodig zijn om het bestaande meubilair aan te passen naar de gewenste uitvoering. De mogelijkheden worden bepaald door de aantallen en de productwaarde.

Wat kan Vepa voor je betekenen?

Het maakt ons niet uit of de klantwens uitgaat van bestaande of nieuwe grondstoffen. Wij voegen waarde toe aan grondstoffen en denken daarbij graag met je mee in de mogelijkheden. We hebben ruime ervaring in het merkonafhankelijk refurbishen van bestaand meubilair. Onze database met haalbaarheidsonderzoeken wordt nog iedere dag uitgebreid.

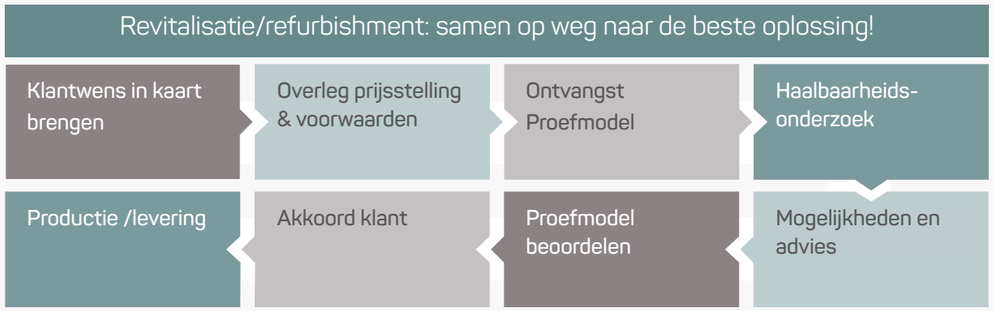

Deel 5

Praktijkvoorbeelden

Deel 5: Prakijkvoorbeelden

Revitaliseren van Castelli en Thonet

We hebben een aantal voorbeelden geselecteerd van gerefurbished meubilair.

De zittingzalen en de publieke ruimtes van de Rechtbank Gelderland voldeden niet meer aan de huidige wensen en eisen. Uit de haalbaarheidsonderzoeken bleek dat zowel de Thonet, als de Castelli-stoelen op een juiste manier gerevitaliseerd konden worden.

Een deel van de 160 Castelli stoelen is voorzien van een nieuwe kleurlak op zowel de rug, de zitting, als op de stoelpoten. Het grote gedeelte van de stoelen is echter voorzien van een stoffering én nieuwe lakkleur op de stoelpoten.

Voorbeeld 1

Refurbished Castellistoelen

Prachtig eindresultaat van het renovatieproject 'herinrichting zittingzalen / publieksgebied' bij de Rechtbank Gelderland in Arnhem. Ruim 160 Castelli- en ongeveer 50 Thonetstoelen zijn door Vepa gerevitaliseerd.

Voorbeeld 2

Dezelfde stoel, maar met een nieuwe look & feel!

Op de afbeeldingen links is te zien hoe we kapotte Arper Catifa stoelen hebben voorzien van een nieuwe - duurzame - Felt kuipen. Ook stoelen uit onze eigen collectie worden regelmatig gerefurbished. Zoals onze Fiero en Cosmo, die in deze voorbeelden voorzien zijn een nieuwe lak én stoffering. Bij de Cosmo hebben we ook de oude armleggers verwijderd.

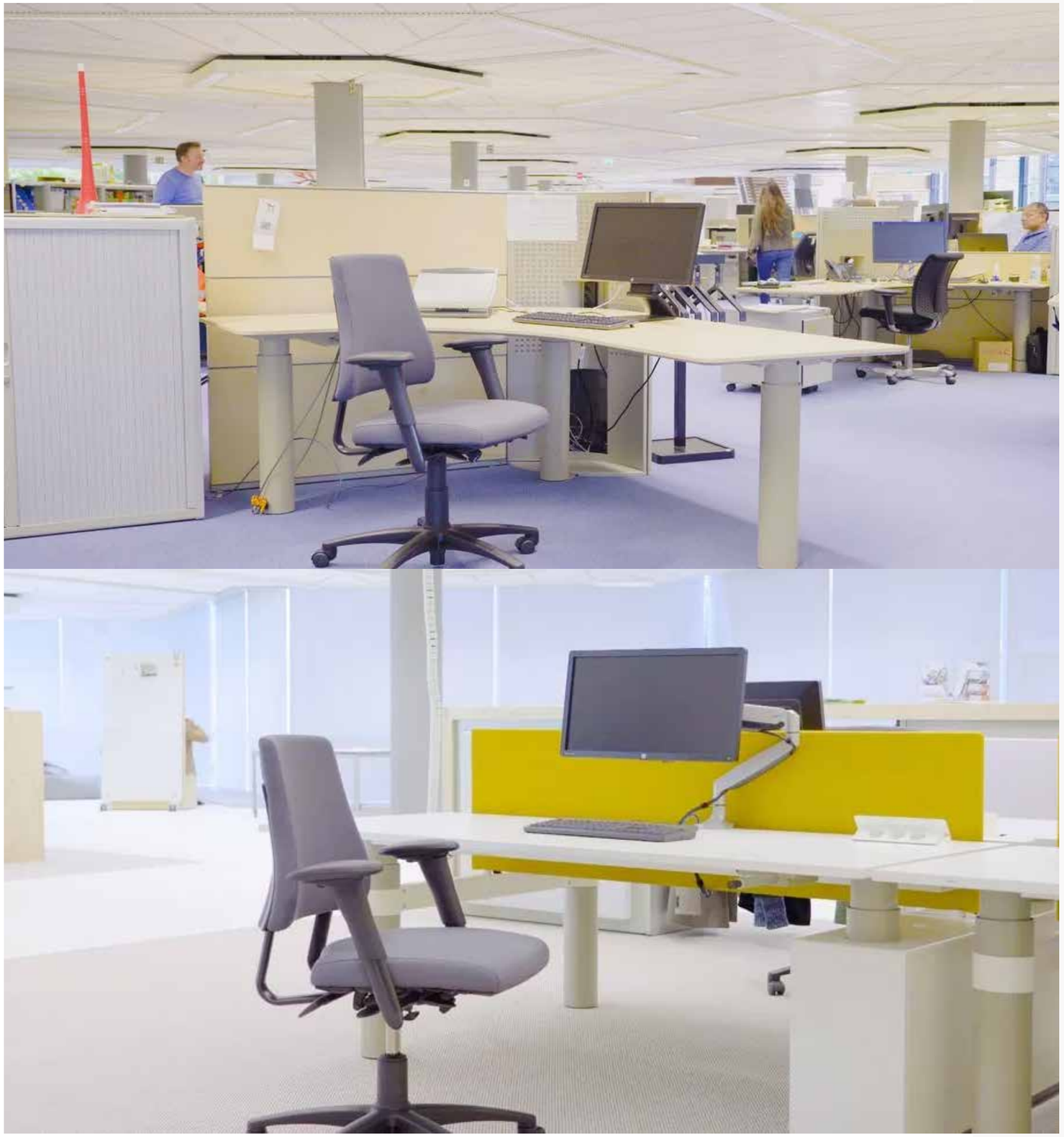

Voorbeeld 3

Royal HaskoningDHV

Bij Royal HaskoningDHV in Amersfoort werken meer dan 1000 mensen. 1000 mensen met allemaal een eigen bureau, kast en bureaustoel. Kantooromgevingen veranderen en het huidige meubilair voldeed niet meer aan de eisen van deze tijd. De 3-poots hoekbureaus waren technisch gezien niet versleten, maar wel veel te groot voor de werkzaamheden die er aan gedaan werden. Aangezien ook de rest van de inrichting gedateerd was, werd het tijd voor vernieuwing.

Een nieuwe inrichting, die zo circulair en duurzaam mogelijk gerealiseerd wordt. Vandaar dat we samen zijn gaan kijken hoe we met bestaande materialen en onderdelen een nieuwe werkomgeving kunnen creëren.

Voor de werkplekken hebben we nieuwe bureaubladen, tussenwanden, en frames gemaakt. De meest waardevolle delen, zoals de poten en de versteltechniek, zijn hergebruikt.

Het samenvoegen van nieuwe en bestaande onderdelen vindt op de werkvloer bij Royal HaskoningDHV plaats. We rijden immers liever niet onnodig heen en weer.

Vragen?

We denken graag met je mee!
Neem gerust contact met ons op via je
vaste contactpersoon of via 0528- 29 71 11

vepa
the furniture factory

Makers van mogelijkheden

Mensen willen met plezier
werken. En gezond. In creatieve
en innovatieve werkomgevingen,
waarbij duurzaamheid een
belangrijke rol speelt.

Wij begrijpen dit. Al sinds 1951.
Dagelijks werken we aan de idealen
van morgen. Gewoon in onze
eigen, lokale fabrieken.

Duurzaamheid & kwaliteit

NEN-EN-16139 - sterkte en duurzaamheid zitmeubiliar

BS-5852 Crib 5 - brandwerendheid

ISO 9001 - kwaliteit

ISO 14001 - milieu

ISO 26000 - maatschappelijk verantwoord ondernemen

ILO - arbeid- en sociale standaarden

PEFC (PEFC/30-31-043) - duurzaam bosbeheer

FSC® (C028807) - verantwoord bosbeheer

Ecolabel - duurzaamheid stoffen

Oeko-Tex - duurzaamheid stoffen

* Vraag naar onze PEFC- en FSC®-
gecertificeerde producten.

Meer informatie
vepa.nl
info@vepa.nl
+31 0528 29 71 11

Locatie Hoogeveen
Industrieweg 31
7903 AH Hoogeveen

Locatie Emmen
James Cookstraat 20
7825 AN Emmen

Onder voorbehoud van wijzigingen. Druk- en zetfouten voorbehouden. V1a - 03-2023